

**ХАРЬКОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИКИ
ТА ЇХ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

**Тези доповідей
XVI Регіональної наукової студентської конференції
(20-21 квітня 2016 року)**

Харків 2016

ХАРЬКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИКИ ТА ЇХ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тези доповідей

XVI регіональної наукової студентської конференції

(20-21 квітня 2016 року)

ХАРКІВ

**НТУ «ХПІ»
2016**

УДК 53.02

ББК 22.3

А43

Організаційний комітет:

С. І. Сокол, д.т.н., проф., ректор НТУ «ХПІ» (голова);

А. П. Марченко, д.т.н., проф., проректор з наукової роботи НТУ «ХПІ»

(заступник голови);

О. П. Сук, к.ф.-м.н., в.о. зав. кафедри загальної та експериментальної фізики НТУ «ХПІ»
(заступник голови).

Програмний комітет:

О. П. Сук, проф. (голова);

Г. Я. Дуліфан, доц. (зас. голови, керівник науково-дослідної секції);

Г. І. Копач, доц. (зас. голови, керівник навчально-методичної секції);

I. В. Сінельник, доц. (керівник секції інформаційного забезпечення навчального процесу та фізичних досліджень);

С. Д. Гапоченко, доц. (керівник секції з історії фізики);

Т. М. Шелест, доц. (керівник інженерної секції);

О. М. Андреєва, ст.вик. (вч. секретар).

Друкується за рішенням вченого ради НТУ «ХПІ», протокол №12 від 8.04.2016р.

- Актуальні** проблеми фізики та їх інформаційне забезпечення :
A43 тези доповідей XVI регіон, студ. наук. конф. (20-21 квітня
2016 року) / орочом.: С. І. Сокол (голова). - Харків : НТУ «ХПІ»,
2016.- 116 с.

ISBN 978-617-05-0156-1

У збірнику розглядаються питання, пов'язані з актуальними проблемами фізики у
минулому, сучасному та майбутньому.

УДК 53.02

ББК 22.3

ISBN 978-617-05-0156-1

© НТУ «ХПІ», 2016

РЕГЛАМЕНТ РАБОТЫ КОНФЕРЕНЦИИ

20 апреля 2016 г., среда

12⁰⁰ - 12²⁰ - регистрация участников конференции

ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ

12³⁵ ФИЗИЧЕСКИЙ КОРПУС, 105 АУДИТОРИЯ

**Открытие XVI региональной студенческой научной конференции
«Актуальные проблемы физики и их информационное обеспечение»**

Ректор Национального технического университета
«Харьковский политехнический институт»,
д.т.н., **проф. Сокол Е. И.**

Проректор по научной работе Национального технического университета «Харьковский политехнический институт»,
д.т.н., **проф. Марченко А. П.**

И.о. заведующего кафедрой общей и экспериментальной физики,
к.ф.-м.н., **проф. Сук А. Ф.**

21 апреля секционные заседания:

10²⁵ атом. пр. У2   НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ СЕКЦИЯ

12³⁵ 213 ауд. У2   НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ СЕКЦИЯ

**10²⁵ 213 ауд. У2   СЕКЦИЯ ИНФОРМАЦИОННОГО
ОБЕСПЕЧЕНИЯ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА И
ФИЗИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ**

**10²⁵ 9 ауд. мех.пр.
У2   ИНЖЕНЕРНАЯ СЕКЦИЯ**

12³⁵ атом. пр. У2   СЕКЦИЯ ИСТОРИИ ФИЗИКИ

ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ

12³⁵ ФИЗИЧЕСКИЙ КОРПУС, 105 АУДИТОРИЯ

1. ВИЗНАЧЕННЯ ПРИСКОРЕННЯ ВІЛЬНОГО ПАДІННЯ	12
<i>Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» Уч. 9-В кл. ЗОШ №124 Р. Овсяніков Кер. доц. С. Д. Гапоченко</i>	
2. ЗАДАЧА ПРИШЛА С ЭКРАНА	13
<i>*Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина **Колледж Государственного университета морского и речного флота им. адмирала С. О. Макарова ***Universidade de Coimbra, Portugal Ст.: А. Сауленко*, А. Усова *, И. Хромюк *, М. Конкин** Рук.: доц. А. Р. Казачков*, доц. Н. А. Макаровский *, I. Reva***</i>	
3. ГОЛОГРАФИЧЕСКОЕ КИНО	16
<i>Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт» Ст.: О. С. Беляев, Б.Д. Почапский Рук. проф. А. Ф. Сук</i>	
4. ИССЛЕДОВАНИЕ ЗАКОНОМЕРНОСТЕЙ ВОЗНИКНОВЕНИЯ ОПТИЧЕСКИХ ИЛЛЮЗИЙ С ПОМОЩЬЮ ДИСКА БЕНХЕМА	19
<i>Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт» Ст. Ю. В. Субботовская Рук.: доц. И. В. Синельник, инж. А. В. Синельник, инж. С. М. Колубаева</i>	
5. КОЛЕБАНИЯ МАГНИТА В ОСЕСИММЕТРИЧНОМ МАГНИТНОМ ПОЛЕ	20
<i>Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт» Ст.: А. А. Богдан, Ю. С. Мизюк Рук.: доц. А. Н. Андреев, ст. пр. О. Н. Андреева</i>	

НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ СЕКЦИЯ

10²⁵ АТОМНЫЙ ПРАКТИКУМ У2

1.	КОНЦЕНТРАЦІЙНА ЗАЛЕЖНІСТЬ ЕЛЕКТРОПРОВІДНОСТІ ТВЕРДИХ РОЗЧИНІВ Sb₂Te₃ - Bi₂Te₃	25
	<i>Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»</i>	
	<i>Ст. Н. В. Сосницька</i>	
	<i>Рук.: асп. К. В. Мартинова, проф. О. І. Рогачова.</i>	
2.	ФОТОХРОМНИЙ ЕФЕКТ В ТОНКИХ ПЛІВКАХ AgCl-CuCl	27
	<i>Харківський національний університет радіоелектроніки</i>	
	<i>Ст. : О. О. Сичова, Д. М. Хістева</i>	
	<i>Кер. доц. О. М. Коваленко</i>	
3.	ИССЛЕДОВАНИЕ УСИЛИТЕЛЯ АККУСТИЧЕСКОЙ МОЩНОСТИ МЕТОДОМ ТЕПЛОВОГО КОНТРОЛЯ	29
	<i>Харьковский национальный университет радиоэлектроники</i>	
	<i>Ст.: Д. Ю. Гориславец, А. Д. Наливкин</i>	
	<i>Рук. доц. Р. П. Орёл</i>	
4.	ПРИМЕНЕНИЕ МЕТОДА ТЕПЛОВОГО КОНТРОЛЯ ДЛЯ ИССЛЕДОВАНИЯ ПЕЧАТНЫХ ПЛАТ	32
	<i>Харьковский национальный университет радиоэлектроники</i>	
	<i>Ст.: А. Г. Дегтярёв, В. Б. Рыжов</i>	
	<i>Рук. доц. Р. П. Орёл</i>	
5.	ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДІВ ВИДОБУТКУ ГРАФЕНУ	35
	<i>Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»</i>	
	<i>Кур. Д. О. Крячко</i>	
	<i>Кер. доц. О. А. Рожков</i>	

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ СЕКЦИЯ

12³⁵ 213 АУДИТОРИЯ У2

1. ИССЛЕДОВАНИЯ ТЕРМОЭЛЕКТРОННОЙ ЭМИССИИ	36
<i>Національний техніческий університет «ХПІ»</i>	
<i>Ст.: І. В. Букреев, С. А. Заець, Б. А. Хаустов</i>	
<i>Рук.: доц. А. Н. Андреев, ст. пр. О. Н. Андреєва,</i>	
<i>зав. лаб. П. Л. Вейцман</i>	
2. К 100-ЛЕТИЮ ОТКРЫТИЯ ВЛИЯНИЯ СОЛНЕЧНОЙ АКТИВНОСТИ НА ХОД ИСТОРИИ	43
<i>Національний техніческий університет «ХПІ»</i>	
<i>Ст. А. Р. Дунаєва</i>	
<i>Рук. доц. А. Г. Лазаренко</i>	
3. КІШКА ЯК ОБ'ЄКТ ФІЗИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	47
<i>Національний технічний університет «ХПІ»</i>	
<i>Ст. В. А. Сілаїчев</i>	
<i>Кер. доц. Т. І. Храмова</i>	
4. ИОНИЗАЦИЯ ГАЗОВ	48
<i>Національний техніческий університет «ХПІ»,</i>	
<i>Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна</i>	
<i>Ст.: С. И. Михайлов, А. В. Труш, Э. О. Нелюбов</i>	
<i>Рук.: ст.пр. С. С. Кривонос, доц. Н. Б. Фат'янова</i>	
5. ДЕМОНСТРАЦИЯ ОПТИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК ПОДРУЧНЫМИ СРЕДСТВАМИ	49
<i>Національний техніческий університет «ХПІ»</i>	
<i>Ст.: М. В. Бофанова, А. В. Овчаренко</i>	
<i>Рук.: ст. пр. И. В. Галущак, доц. Ю. В. Меньшов</i>	
6. ФІЗИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ТЕРМОДИНАМІЧНИХ ПА- РАМЕТРІВ	51
<i>Національний технічний університет «ХПІ»</i>	
<i>Ст.: Д. С. Дерев'янко, С. В. Мирошиниченко</i>	
<i>Кер. доц. Ю. В. Меньшов</i>	

СЕКЦИЯ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ
УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА И
ФИЗИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ

10²⁵ 213 АУДИТОРИЯ У2

1.	ЗАДАЧА ГАЛИЛЕЯ НА НАКЛОННОЙ ПЛОСКОСТИ С ТРЕНИЕМ	52
	<i>Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина</i>	
	<i>Ст. В. Шабленко</i>	
	<i>Рук. доц. А. Р. Казачков</i>	
2.	ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ КОМПЬЮТЕРНОЙ ТЕХНИКИ	55
	<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
	<i>Ст.: И. О. Бронников, Б. О. Медведев, Д. С. Дюженко</i>	
	<i>Рук.: доц. Т. Н. Шелест, ст. пр. С. С. Кривонос</i>	
3.	ИССЛЕДОВАНИЕ КОЛЕБАНИЙ МАТЕМАТИЧЕСКОГО МАЯТНИКА МЕТОДОМ КОМПЬЮТЕРНОГО МОДЕЛИРОВАНИЯ	57
	<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
	<i>Ст. В. А. Зеенко, В. В. Скиба, Е. А. Халин</i>	
	<i>Рук.: доц. И. В. Синельник</i>	
4	ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭФФЕКТА БИФЕЛЬДА - БРАУНА ДЛЯ СОЗДАНИЯ МОДЕЛИ ИОНОЛЕТА	58
	<i>Национальный технический университет</i>	
	<i>«Харьковский политехнический институт»</i>	
	<i>Ст. М. О. Польшиков</i>	
	<i>Рук.: доц. И. В. Синельник, ст.преп. Н. Е. Оверко</i>	
5.	ГЕНЕРАТОР НЕЗАТУХАЮЩИХ ЭЛЕКТРОМАГНИТНЫХ КОЛЕБАНИЙ НА ОСНОВЕ ТУННЕЛЬНОГО ДИОДА	59
	<i>Национальный технический университет</i>	
	<i>«Харьковский политехнический институт»</i>	
	<i>Ст. Д. А. Коваленко</i>	
	<i>Рук.: доц. И. В. Синельник, инж. А. В. Синельник</i>	

ИНЖЕНЕРНАЯ СЕКЦИЯ

10²⁵ 9 АУДИТОРИЯ МЕХАНИЧЕСКОГО ПРАКТИКУМА У2

1. ГИРОСКОПЫ. УСТРОЙСТВО И ПРИМЕНЕНИЕ	61
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Ст. Д. В. Манько</i>	
<i>Рук.: ст.пр. С. С. Кривонос, доц. Т. Н. Шелест</i>	
2. ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЛЭП В ЭНЕРГОСИСТЕМАХ	62
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Ст. Д. А. Вертиёв</i>	
<i>Рук. доц. Г. И. Копач</i>	
3. УСКОРИТЕЛИ ЗАРЯЖЕННЫХ ЧАСТИЦ	64
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Ст.: В. Белевцов, И. Белов, Б. Федорчак</i>	
<i>Рук.: асс. К. А. Минакова, ст.пр. Ю. И. Чекрыгина, проф. Е. С. Сыркин</i>	
4. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЯДЕРНОЙ ЭНЕРГЕТИКИ В УКРАИНЕ	67
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Ст. Е. С. Гулина</i>	
<i>Рук. : доц. А. Я. Дульфан, доц. Н. Б. Фатянова</i>	
5. ФОТОНИКА, КАК НОВЫЙ ЭТАП В РАЗВИТИИ ВЫЧИСЛИТЕЛЬНОЙ ТЕХНИКИ	70
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Ст. Р. В. Черкасов</i>	
<i>Рук. доц. Т. И. Храмова</i>	
6. ТЕМНАЯ МАТЕРИЯ И ТЕМНАЯ ЭНЕРГИЯ	72
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Ст.: Д. С. Рыбальченко, М. А. Кузьмин</i>	
<i>Рук. доц. Ю. В. Меньшов</i>	

7.	НАЙВАЖЛИВІШІ ТЕОРІЇ ВИНИКНЕННЯ ВСЕСВІТУ	74
	<i>Національний технічний університет «ХПІ»</i>	
	<i>Ст. Земцова К. О.</i>	
	<i>Кер.: доц. Фатянова Н. Б., доц. Дульфан Г. Я.</i>	
8.	ЭЛЕКТРОМАГНИТНОЕ ОРУЖИЕ	80
	<i>Нацональный технический университет «ХПИ»</i>	
	<i>Кур.: О. С. Кондратенко, С. И. Мащенко</i>	
	<i>Рук.: доц. Н. Л. Дьяконенко, О. А. Макогон</i>	
9.	ТЕРМОЯДЕРНЫЙ СИНТЕЗ - ЭНЕРГЕТИКА БУДУЩЕГО	82
	<i>Нацональный технический университет «ХПИ»</i>	
	<i>Кур. О. О. Зимников</i>	
	<i>Рук.: доц. Н. Л. Дьяконенко, О. А. Макогон</i>	
10.	24 УНИКАЛЬНЫЕ ИЗОБРЕТЕНИЯ УКРАИНЦЕВ, КОТОРЫЕ ПОМОГЛИ ЧЕЛОВЕЧЕСТВУ	84
	<i>Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»</i>	
	<i>Ст.: К. В. Дубняк, Ю. А. Ткачёва</i>	
	<i>Рук. ст. пр. Е. Б. Алмазова</i>	
11.	ГРАВИТАЦИЯ ВОЛНУЕТСЯ РАЗ	88
	<i>Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»</i>	
	<i>Ст. А. Тринитко</i>	
	<i>Рук.: ст.пр. Ю. И. Чекрыгина, асс. Н. А. Сухина</i>	
12.	РІДКІ КРИСТАЛИ	90
	<i>Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут "</i>	
	<i>Ст.: А. А. Фандеєва, Д. Д. Остапчук</i>	
	<i>Кер.: ст.викл. І. В. Галущак, доц. А. Я. Дульфан</i>	
13.	НАШЕСТВИЕ ВОЛН	92
	<i>Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»</i>	
	<i>Ст.: Ю. А. Михайлова, М. В. Черенов</i>	
	<i>Рук.: ст.пр. С. С. Кривонос, доц. Т. И. Храмова</i>	

14.	ИЗОБРЕТАТЕЛЬ ПЕРВОГО МОБИЛЬНОГО ТЕЛЕФОНА - РОДОМ ИЗ УКРАИНЫ	93
	<i>Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт» Ст. Д. А. Зинченко Рук. ст. пр. Е. Б. Алмазова</i>	
15.	БИОТОПЛИВО. ЗА И ПРОТИВ	95
	<i>Харьковский национальный аграрный университет им. В. В. Докучаева Ст. В. Ишикильдин Рук. проф. С. С. Авотин</i>	
16.	ЦЕМЕНТ ТА ЕКОЛОГІЯ	97
	<i>Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва Ст. А. Орленко Кер. проф. С. С. Авотін</i>	

СЕКЦИЯ ИСТОРИИ ФИЗИКИ

12³⁵ АТОМНЫЙ ПРАКТИКУМ У2

1. РИЧАРД ФЕЙНМАН И НАНОТЕХНОЛОГИЯ	99
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Ст.: Е. Петренко, А. Терновой</i>	
<i>Рук.: асс. К. А. Минакова, доц. В. А. Лыках, проф. Е. С. Сыркин</i>	
2. ПЕРВЫЙ ЭКСПЕРИМЕНТАТОР - ГАЛИЛЕО ГАЛИЛЕЙ	102
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Ст. В. В. Дементьева</i>	
<i>Рук.: доц. А. Н. Андреев, ст. пр. О. Н. Андреева</i>	
3. ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ ЛАМПЫ НАКАЛИВАНИЯ	108
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Ст. Д. В. Моргун</i>	
<i>Рук. доц. Г. И. Копач</i>	
4. КОРПУСКУЛЯРНО-ВОЛНОВОЙ ДУАЛИЗМ - ДВУЕДИНСТВО МАТЕРИАЛЬНОГО МИРА	110
<i>Національний технічний університет «ХПІ»</i>	
<i>Ст. В. В. Черенко</i>	
<i>Кер. доц. Л. Г. Петренко</i>	
5. Л.В. ШУБНИКОВ - ОСНОВОПОЛОЖНИК ИССЛЕДОВАНИЙ В ОБЛАСТИ ФИЗИКИ НИЗКИХ ТЕМПЕРАТУР В ХАРЬКОВЕ	112
<i>Национальный технический университет «ХПИ»</i>	
<i>Сл.: Я. Д. Путренко, Д. В. Возруд</i>	
<i>Рук.: доц. В. И. Белозерцева, асс. Ю. С. Овчаренко</i>	
6. ИСТОРИЯ ИЗОБРЕТЕНИЯ ГАЛЬВАНИЧЕСКОГО ЭЛЕМЕНТА	114
<i>Харьковский национальный аграрный университет</i>	
<i>им. В. В. Докучаева</i>	
<i>Ст.: А. Кандыба, Д. Лемзякова</i>	
<i>Рук. проф. С.С. Авотин</i>	